

ADENOVİRÜS

written by Dr. Aydođan Lermi

Adenovirüs dođada yaygın olarak bulunur ve insanda birçok enfeksiyona neden olur. Özellikle :

- Akciđer,
- Göz,
- İdrar yolları,
- Bađırsak,
- Beyin ve nörolojik sistem enfeksiyonlarına yol açar.

Adeno virüs yaşlılar, bebekler ve immün sistemi zayıf insanlarda ciddi ve ölümcül seyreden hastalıklara neden olabilir. Her yaşta görülür, akciğerde zatüre, idrar yolu enfeksiyonu ve sistit, gözlerde konjoktivit, çocuklarda ishal ile seyreden bağırsak enfeksiyonlarına hatta beyinde menenjit ve ensefalitlere yol açabilir. Akciđer enfeksiyonu bronşitten zatüre ye dek ilerleyebilir. Adenovirüs yenidoğan bebeklerde ishal yapar. Okullar, yurtlar, kışlalar, kreşler ve huzur evlerinde salgınlara neden olur.

Adenovirüs nasıl bulaşır ?

Adenovirüs havadan solunum yoluyla, gıdalar ile ağızdan ve en çok dış ortama temas sonucu eller yoluyla bulaşır. Virüs dış ortama dayanıklıdır ve uzun süre canlı kalır. Ortama elle temas edip daha sonra ellerin ağız, göz, buruna dokundurulması ile virüs bulaşır.

Adenovirüs hastalıkları

Adenovirüse bağlı akciğer hastalığı basit bir soğuk algınlığı şeklinde olabileceği gibi ağır bir zatüre şeklinde de seyredebilir, en sık şikayetler:

- Öksürük,
- Ateş,
- Bođaz ağrısı,
- Burun akıntısı,
- Gözlerde kızarıklık (konjoktivit) olur.

Bu şikayetler grip ile karışır. Basit laboratuvar testleri ile adenovirüs tespit edilebilir. Bazen sadece konjoktivit yapar. Tek gözde başlayan kızarıklık ve hafif ateş görülür birkaç gün içinde diğer göze yayılır, hastalık bulaşıcıdır. Kalabalık yerlerde salgınlara neden olur. Bebeklerde ishal yapar bol sulu, kansız ve sümüksüzdür, hafif ateş, bulantı ve kusma olur. Dışkı testi ile Adenovirüs ishali kolayca tespit edilir. İdrar yolu enfeksiyonu yapabilir:

- Ateş,
- İdrar yaparken yanma,
- Sık idrara çıkma,
- İdrar tutmakta zorluk,
- Bazen kanlı idrar a neden olur.

İmmun sistemi bozuk kişilerde Adenovirüs menenjit ansefalit yapabilir. Adenovirüs ebağlı hastalıklarda kuluçka süresi 4-5 gündür. Hastalar şikayetler başlamadan birkaç gün önce hastalığı yaymaya başlarlar ve hastalık geçtikten sonra haftalarca virüsü yaymaya devam ederler.

Adenovirüs enfeksiyonlarında tedavi:

Adenovirüs hastalıklarının spesifik tedavisi yoktur. Antibiyotik tedavide etkisizdir. Hastaların istirahatı ve destek tedavisi gerekir. Hastaların akut dönemde istirahat etmeleri diğer insanlara bulaşmayı önlemek açısından önemlidir. Birçok hasta kısa sürede kendi kendine düzelir.

Bulaşmayı önlemek için :

- Ellerinizi sık sık yıkayın,
- Öksürürken ve hapşırırken ağızınızı kapatın,
- Kağıt mendillerinizi çöpe atın,
- Kalabalık yerlerde uzun süre kalmayın,
- Bulduğunuz yeri sık sık havalandırın.

Referanslar:

- 1- American Academy of Pediatrics. Adenovirus Infections. In: Pickering LK, Baker CJ, Kimberlin DW, Long SS, eds. 2009 Red Book: Report of the Committee on Infectious Diseases. 28th ed. Elk Grove Village, IL: American Academy of Pediatrics; 2009: 204-6.
- 2- Wold WSM, Horwitz MS. Adenoviruses. In: Fields BN, Knipe DM, Howley PM, eds. Fields Virology. 5th ed. Philadelphia: Lippincott-Raven; 2007: 2395-436.
- 3- Foy HM. Adenoviruses. In: Evans A, Kaslow R, eds. Viral Infections in Humans: epidemiology and control. 4th ed. New York: Plenum; 1997:119